REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.

Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).

Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

593

Ab...
Pe ...
12 ...
N-rii ...
Pentr...
Pe ...
luni 2...
N-rii ...
Se...
ciile ...
afară ...
Abona...
Admin...
târgul ...
I. Pe ...
luni 1...
Cu dus...
cor., pe ...
trei lun...
plar 10 b...
mentele ...
sunt a ...

Nr. 1. Brașov, Marți-Miercuri 3 (16) Ianuarie

Anul 1906 înăuntru.

I.

Cu ce să introducem anul nou? Cu plângeri asupra neajunsurilor celui trecut, ori cu speranțe și iluzii mari pentru cel viitor? Ne-am hotărît a nu face nici una nici alta, ci a ne da samă în mod sobru și serios de ceeace s'a petrecut, bine ori rău, pentru noi Românii de aici în 1906 și a trage apoi rezultanta.

S'au petrecut în ... 1906 lucruri de mare cumpănă ... pre cari noi Românii, ca națiune c... piră de veacuri ași câștiga o poziție deamuă de ea, egal îndreptățită cu a celorlalte națiuni conlocuitore, poate că nu ne-am dat îndestul samă, fiind-că atențiunea poporului nostru în cea mai mare parte a fost absorbită de o aparițiune în viața noastră națională, care, deși de-o însemnătate secundară, ni-a preocupat mult fiindcă a creat o fază nouă în tactica de luptă politică. Ințelegem aici mișcarea și luptele electorale, cari au avut drept resultat alegerea a 15 deputați români naționaliști pentru dietă ungară.

Nu vom tracta aici amănuntele acestei mișcări și lupte electorale, care ne-a adus și cinste dar și necinste, după cum oamenii noștri, cari pășiră la alegeri sub numirea de „partid național“, s'au purtat mai bine sau mai rău.

Voim a accentua numai însemnătatea momentului în care s'au petrecut toate aceste și care moment ne prezentă o întorsătură de-o importantă istorică în desvoltarea interioară de drept public și politică a monarchiei habsburgice.

Trecând puterea din mânile clicei liberale tiszaiste, care dela 1875 a stăpânit absolut în Ungaria, în mânile partidului independist, s'a operat o schimbare de sistem, dar nu de sistem al guvernării de până acum, ci numai o schimbare a stăpânilor aparținători aceluiași element, care și-a impus și-și impune egemonia asupra acestei țări și a popoarelor sale.

Schimbarea, ce s'a făcut în Aprilie 1906 prin cunoscuta învoială a șefilor opoziției unite maghiare cu coroana, deși a dat un guvern, care se numește al coaliției și, deși se susțin încă legăturile partidelor din coaliție, este în realitate o trecere a guvernării de la partidul liberal tiszaist la partidul koșuthist.

Era pentru ori-ce om cunoscător al stărilor din monarchie lucru clar și limpede, că prin venirea la putere a koșuthismului se crează un grav prejudițiu instituțiunilor dualiste și se produce o evoluțiune însemnată în raporturile dinăuntru ale elementului maghiar de la putere cu naționalitățile.

A fost dar și este o nouă și mare criză, ce prin această întorsătură a venit asupra capului nostru al Românilor și al celorlalte naționalități din aceste țări. Prejudițiul creat dualismului nu putea să ne vină în ajutor pe câtă vreme el avea să întărească numai egemonia maghiară prin slăbiciunea în care se aflau de-oparte aceste naționalități însași, ca fiind cu totul scoase din pozițiile vieței publice de stat și în neputință de a-și putea validita și ele voința lor pe cale constituțională, de altă parte prin slăbiciunea Austriacilor, cari și de astădată au fost cu mânile legate și au primit faptele împlinite, ca și la 1867, nefiind în stare a pune stavilă nici măcar invadării curentului de maghiarizare în armata comună.

Nu vorbim de celelalte naționalități. Dar noi Românii, cea mai importantă ca număr și poziție dintre ele, fost-am noi în stare, în aceste momente grave când se prepară un nou period de desvoltare interioară, să ne manifestăm voința noastră ca națiune cu postulatele și aspirațiunile ei îndreptățite, ori nu?

Unii cred, ba par a fi chiar convinși, că cei 15 deputați ai noștri, cu privire la cari să laudă guvernul coaliției că fără să închidă un ochiu n'ar fi putut să ajungă pe băncile parlamentului, ar fi făcut o astfel de manifestație.

Aceasta a fost și este cea mai mare amăgire, ce-au putut-o avea Românii noștri în urma celor ce s'au petrecut în 1906.

Ministrul de Justiție Polonyi. Rând pe rând cad înfrumsețările cu cari corifeii coaliției și-au știut îmbrăca, prin vorbe umflate și pompoase adevăratul lor caracter. Și ce rămâne după atâta împopoțoneală? Niște caractere șubrede; vânători de veniturí grase, la cari valoarea etică a mijloacelor e lucru secundar.

Lupta dintre kossuthiști și democrați iar a scos la iveală un astfel de model de cinste. Însuși ministrul de justiție Polonyi e eroul de astă-dată. Primarul în pensiune al Budapestei Halmos făcù Joia trecută următoarea observare lui Preyer, care într'o vorbire atacase vehement partidul democrat: »Știu din însărcinarea cui ai vorbit. Cunosc perfect pe omul acesta. Îmi aduc aminte încă de pe vremea când eram primar, când într'o dimineață înaintă o petiție la magistrat fără ca să o semneze ca advocat, iar în dupăameaza aceleiași zile luà cuvântul în calitate de consilier al orașului, pledând pentru sus numita petiție; ba mai mult știu chiar și cât a primit pentru această petiție.«

Ministrul Polonyi, trimise lui Halmos pentru aceste enunciațiuni martorii, să-l întrebe dacă în adevăr el a fost luat la țintă prin aceste vorbe. Halmos dădù o declarație lungă, prin care nu numai confirmă din fir în păr toate cele zise, dar mai amintește și alte cazuri, în care Polonyi s'a folosit calitativ de consilier pentru treburi particulare. Justiția țărei ungurești nu poate fi decât model, mai ales că în fruntea ei stă lângă *cântarul* dreptății un om atâta de »cinstit«.

Bulgaria prepară răsboiul cu Turcia. Din presa bulgară, oficioasă cât și din aceea a partidelor opoziționale, transpiră ideeia unui apropiat răsboiu cu Turcia. Guvernul bulgar nu se mai mulțămește cu simplele promisiuni ale sultanului. Agentul bulgar din Constantinopole V. Gh... dine formale și categorice ... surile cele mai energice față conaționalii din Macedonia din aceea cu privire la ca... tratative sub Nacevici, n'au ... să fie puse în practică cu Tur... tea bandelor grecești, sîrbești ... hărțuială între posturile grăn... și turcești, sunt preludiul apro... boiu.

Situația cabinetului Clemen... guvernul francez și-a făcut pân... succes toate lucrările și fără se... dente de oficiu, circulă din no... critice. Nu se poate stabili cu ... ce este adevărat din aceste sv... ele produc mare agitație atât în partizane guvernului cât și în c... ționiste. Se vorbește chiar că Co... letan și Rouvier ar plănui un a... tra guvernului, folosindu-se de ... răspândite în public, după cari to... brii actualului cabinet au lucrat chestiunile numai în vederea propr... interese. Se înțelege că nu se pot c... aceste știri, stabilindu-se partea de ... și calomnie din ele. E lucru sigur î... răspândirea lor produce mare agit... mișcare în viața politică.

Capacitatea noastră vitală-națională.

I.

(de.) O lege biologică pretind... la fiecare individ al lumei organice ca ... țiunile lui de viață să servească dou... puri: susținerea individului și asigu... speției. Nici o plantă și nici un anima... poate face esceptiune dela aceasta leg... deci nici omul. Ca membru al lumei o... nice omul ar avea a corăspunde deci ... stor două scopuri: să se susțină ca i... vid și să nizuiască a asigura rămânerea ... existența sigură a speției *»homo sapiens«*. Ar însemna asta, că un cozmopolit a c...

*) Dăm loc acestui articol, care conține unel... aprecieri interesante și juste, tratate într'un mo... mai neobicinuit și radical, — fără însă a ne iden... tifica întru toate cu ele, mai ales acolo nu, und... autorul se pare că prea generalisează unele stăr... de lucruri, cari pot să fie așa, cum le descrie, ... anumite ținuturi, dar nu pretutindeni.

A se vedea și nr. 282, al „Gazetei Tran... din 1906. Red.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Premiul Faunei.

Memoriei mult iubitului și neuitatului cântăreț **N. Ionaș**.

Fauna, zeița viețuitoarelor ce trăesc pe câmp și în păduri, venise într'o zi să cerceteze făpturile încredințate grijei sale. Era o frumoasă zi de Maiu. Arborii pădurii, iarba și florile câmpului și toate viețuitoarele par-că râdeau de veselie, căci era epoca iubirii și sărbătoarea întregii naturi. Răpitoarele și carnivorele uitaseră boldul firii lor sălbatice, cari le împinge la dușmănie contra celorlalte. Surda și veci... ca luptă între ele părea că încetase în ... ea zi. O unire și o iubire frățească părea că domnește în toată împărăția Faunei.

Buna zee, cum era ea numită în ve... e, încântată de această armonie și de ... escul imn, care se înălța de pre... întru mărirea ei și făcea să ră... pădurile, voi să arete viețuitoarelor ... nn de iubirea ce le-o poartă și le vesti că are să dee un premiu aceleia dintre ele, care știe să facă cel mai mare bine omului, pentru-că omul prin mijlocirea puternicului său protector a lui Prometeu e chemat a ținea locul lui Joe pe pământ. A nu face rău altora — adause ea — și a fi drept cu toți cum văd că sunteți toate azi între voi, este una din cele mai mari virtuți. Intre cea mai mare din toate este a face bine.

Veniră pe rând înaintea zeesei toate viețuitoarele, arătând fiecare ce servicii și ce jertfe aduc ele omului, unele prin munca, prin tăria și iuțeala lor, altele cu laptele, lâna sau părul, cu pielea și carnea lor și chiar cu gunoiul și după moarte cu oasele lor.

— Dar — întrerupse un elefant bătrân ca de vre-o două sute de ani, ce sta mai la o parte — dar omul, care a răpit celor mai blânzi dintre noi libertatea atât de dulce, de care se bucurau în larga ta împărăție, prea milostivă doamnă, și i-a făcut pe veci robii săi, acest favorit al zeilor, în schimb pentru jertfele noastre, prin cari îi înlesnim și-i îndulcim traiul, adeseori ne chinuește cu foamea și cu setea, ținându-ne legate sau închise, ne lasă fără adăpost în ploi, în vânt și în ger, ne mână și ne încarcă fără milă, ne bate până cădem uneori și murim sub loviturile lui.

S'a înfiorat buna zee la aceste vorbe.

— Lasă, unchieșule — răspunse dânsa. — Vom îngriji, ca să înceteze și aceste nedreptăți ce vi-se fac din partea oamenilor. Cei mai luminați dintre ei au și început să facă legi și asociațiuni pentru protecțiunea voastră. Ba încă aceia, cari pătrund mai adânc tainele voinței noastre divine, vă privesc ca pe frații lor mai mici, au zidit de voi și unele țări au zidit spitale pentru slăbiciunile și bătrânețele voastre. Unii promit chiar, că vor inventa un fel de hrană, cel puțin tot așa de substanțială ca și aceea care li-o dați voi și astfel vă vor cruța viața, care azi trebue să vi-o sacrificați ca să susțineți pe a lor. Astăzi însă scopul venirii mele între voi este altul.

Mai rămăseseră câteva mai sfiicioase din neamul paserilor. Zina le chiamă cu blândeță să-și spună și ele meritele.

Mai aproape de zină se găsia un coroș ca un sultan, încunjurat de un ciopor de găini.

Noi — zise una din ele mai guralivă cotcorozind în limba lor — noi dăm omului ouă, pene și fulgi și-i dăm ce avem mai scump pe lume, puișorii noștrii și, la urmă, însăși viața noastră.

— Mari și nobile jertfe sunt acestea din partea voastră a paserilor de casă; — replică zeița. Dar ele nu servesc decât pentru hrana corpului. Și omul e chiemat la o viață mai înaltă decât cea fizică a plantelor și a voastră. Scopul vieții lui e moral și religios. Și pentru aceasta el are trebuință de un nutremânt mult mai scump, de nutrimentul sufletului, care-l dă cugeterea și contemplarea a tot ce e frumos.

Plin de bucurie se apropie păunul și 'n urma lui un lung șir de pasări, cari furau privirile prin frumseța miilor de culori și nuanțe, unele mai vii decât altele.

— Eu, prin strălucirea penelor mele, sunt desfătarea tuturor acelor cari mă privesc; — zise păunul. — Și aceasta e și pentru mine cea mai mare glorie și bucurie.

e dictată de D-zeu și — da a corăspuns cu l.

ısă pretinde ca noi cu alții, rămânem datori lespre o avere câștigată, de dat samă totdeauna. .nezeească și e ilustrată .a cu talanții. Omul pe e de corăspuns legii bio- că o datorie și anume: .ea speției, ci și asigura- ıpta pentru neamul, că- .

i-o impune pe cale na- ·ea, că fiecare om s'a născut ·ri vitale animalice, ci și ectuală erezită, care îi ·le intelectuale. Despre acea- ită avem să dăm samă pe ıi dumnezeiască și nețînerea fi totdeauna un păcat pe- săıı.

e aici, că d. e. un născut să lupte pe bază dumne- ..ıă pentru de a se susținea ıdivid, apoi pentru de a asigura menimei și asta ar însemna, că ie om natural umblător pe pă- ɔi e dator să-și folosească ave- a intelectuală, așa cum i s'a dat, ă conlucre la existența neamului ată sinceritatea.

erea acestor legi slăbește nea- ı ca întreg organic în existența .ațională.

grupa cele zise în următoarele cipale:

Afirm mai întâiu, că la noi lupta divid a fost totdeauna prea forte ıst proporționată cu lupta pentru ·sta a produs-o lipsa noastră de care și de o am avut'o în oare- .ură, a fost poetică și nu practică. prea zbierătoare pentru individ a ovenit la noi și din cauza, că oa- noștri nu au fost formați și con- i intelectual corăspunzător legilor ıte. Fiți siguri deputați naționaliști evărul psichic, că poporul nostru nu din convingere, ci naivitatea atât rată, care e norocul nostru, l'a însu- E așadar un noroc din punct de ve- național, că poporul nostru în pri- ıța intelectuală și a sentimentului nu e mat nici cum, căci baremi în privința mării indivizilor natura-mamă și-a pu- ıt face isprăvurile fără piedecă.

Dar e pierdut sau cel puțin pe calea ..ării acel neam, care are inteligență, ıeni de carte rău formați. Inteligența ıtră, să nu zic mult 50%, e provăzută ıt numai cu capacitatea de a lupta ntru individ. *Voință și cultură de a lupta pentru neam, nu are.*

Români nădrăgari!... Ați fi pus voi ɔutul fabulos al Francezilor pe altarul ıeamului?! De ce nu are poporul încredere în voi?... Pentrucă poporul le simte acestea. Știți, că voi sunteți mai răi decât copilul de 6 ani, sau, ce e tot atâta, decât poporul prea naiv? Un copil de 6 ani nu se lasă achitat într'o chestie de adevăr, dacă nu i-l descoperi. Tot așa și poporul naiv. Ear voi primiți adevăruri pe bază de autoritate, contra convingerei și voinței voastre, într'o chestie sau alta!

Să-mi fie permis s'aduc pentru documentarea afirmării aici făcute, un caz din viața neamului nostru.

In timpurile mai nouă cetim despre unul și despre altul, că a ținut prelegere în vr'un despărțământ al »Asociațiunei pertru cultura poporului român«. M'am interesat și de prelegerile ținute și și de rezultat. Știți ce e munca aceasta? — E o poezie nepricepută și făr' de rezultat real practic. Voiu aduce tot ce pot ca stimă celor însuflețiți. Dar nu vă supărați, dacă voiu zice, că aceasta muncă în rezultatul ei final e egală cu nul.

Nu e nimic mai frumos decât a te anima pentru cultura unui neam, dar, să vorbim sincer domnilor!: ca să dăm altora cultură, ne trebuesc oameni, cari să înțeleagă acea artă. E mai greu a preda cunoștințe unui țăran decât la universitate. Si cum noi o putem face cu contingentul de oameni, ce-i avem, e tocmai așa o caricatură ca și când unui copil de un an i-am da slănină friptă, pe care nu o poate mistui, căci nu i-o dai cum trebue și când trebue.

Poporul nostru nu primește adevărurile, ce i le dăm, pentrucă nu sunt adevăruri din punctul lui de vedere. Ii este rușine numai, că ne vede îmbrăcați domnește, căci în adevăr cu mintea lui poporul ni-ar lăsa locului și s'ar duce în treabă-și.

Astăzi, când toată lumea e preocupată de solicitudinea pentru cultivarea poporului, viu, în numele existenței și fericirei neamului nostru să atrag atențiunea fiecărui bun Român asupra faptului, pe care — dacă voim să fim sinceri — trebue să-l constatăm, că pe multe terenuri ne-a succes a ne desvolta și progresa întru câtva, dar tocmai pe terenul acela, pe care singur puteam să ne asigurăm cu succes existența neamului, nu numai că n'am înaintat, dar am regresat.

Să constatăm că noi, cei ce avem să ducem o luptă îndoită, nu avem dascăli. Să constate și »Asociațiunea« faptul acesta real, să-l constate și singuraticii!

Cum de am putut rămânea nepăsători în privința aceasta? Să vedem, pe scurt, cum a fost: Copii săraci au răbdat foame pe drum sub sfântul scut al bisericilor române, iar susținătorii de școale confesionale au cugetat, să desvoltăm gimnaziul acela și acela, iar preparandia (pedagogia), care trebue să fie focularul de cultură al națiunei, a fost numai coada instituțiunilor noastre culturale. Generosul de pioasă aducere aminte episcop Pavel de ce n'a pus cel puțin prima cărămidă la o preparandie?! Imi permit să mă provoc la cel mai piu nume.

Vedeți! Dacă am avea noi azi un contingent de dascăli, cari să fie la înălțimea chemării lor, ca educători ai poporului, știți cum am răspunde d lui Apponyi?

I-am putea zice: Tu și Mă!

De ce n'am băgat de samă, că statul înainte de toate și a asigurat preparandii și pe noi nu ne-a avizat ce vrea? Statul a știut, că o preparandie îi valorează din punct de vedere național cât 50 de școale medii. La noi a fost preparandia coada institutelor noastre.

Ce contingent de dascăli am putut crește noi pe drum? Oameni desperați, cari neștiind arta de a îmbunătăți soartea acestui popor, au fost avizați a servi numai cu leafa unor slabi zileri și au fost avizați a lupta mereu pentru individ.

Iată, cu dascălul la olaltă, din ce cauză luptă astăzi poporul nostru mai mult lupta individului decât lupta neamului, ca luptă a unui întreg organic.

Știți ce e mai lesne să-mi răspundeți iubiți cetitori la toate acestea? Aceea, că veți aduce înainte scuza cu sărăcia noastră națională. Dar în aceasta nu veți avea dreptate. Fiți convinși, că nu sărăcia e cauza, ci lipsa de voință. Dacă noi am fi avut dascăli, cari în realitate prin cultură și atragere către popor i-ar fi îmbunătățit soartea, acel popor ar fi azi în stare să-și sacrifice și cetorile din cămașă pe altarul culturii și al instituțiunilor noastre. Firește poporul, nu noi nădrăgarii, cari nu numai pentru individ, ci și pentru caste luptăm, ceeace apoi la noi e ceva și mai ridicol și și mai nenatural. D-lor! cine v'a învățat pe D-Voastră, că Românii în decursul timpului istoric au avut caste? Fii ai opincei cârpite, vă stă rău!

»Asociațiunea« un singur cerc de activitate poate avea și anume cultivarea poporului român, pe care începe a ni-l cultiva socializmul jidovesc și aceasta »Asociațiune« nu prin reviste va ajunge-o, ci prin perfecționarea învățătorilor noștri, întrunindu-i la un curs, unde să-i pregătim și apoi să trimitem fiecărui sat românesc o revistă viuă de cultură. Că cum va trăi acea revistă, lăsați lucrului mersul natural și veți vedea, că prin cultură va trăi și-și va îmbunătăți soartea și poporul, și acel popor își va ținea dascăl și fără voia lui Apponyi, așa bunăoară ca Jidovii catechet.

Bisericile ca scuturi ale neamului, să zicem, că nu pot face asta cine știe de ce. Deci să o facem din averea comună, al cărui scop nu e să aducă interese în metal, ci în asigurarea existenței poporului, căci dacă odată am pierdut poporul, atunci noi cei cu cravată putem tot cânta »în veci pomenirea lui« în »casa națională«. Nu desvoltarea unui singur centru, ci sate românești ne trebuesc și învățători culți, pe cari nu-i avem. Iar preoții români să se adreseze în sărbători mari poporului numai »grițărește«*), dar să adune nu 3 fl. anual, ci sute — și vor putea aduna și într'un an. numai probeze, — ca să ne facem seminare teologice și preparandii cu internate, căci atunci nu vom avea oameni crescuți din mila altuia, cari toată viața sunt avizați la lupta pentru individ, care ne omoară — și noi nu-o observăm nici în oara a 12-a.

Sinceritate față de noi înșine și să se facă fiecare responzabil de dămări!!

*) dela „grițar" = crеițar.

Ordinul de zi pe armată dat de M. S. Regele Carol.

M. S. Regele Carol a dat următorul ordin de zi pe întreaga armată, care s'a cetit cu 1 Ianuarie 1907, de către comandanții corpurilor de trupă din toată țara:

Ostași!

»Un an măreț se închee cu întreita aniversare pe care am sărbătorit'o împreună.

Cu viuă bucurie pot privi acest lung șir de ani de muncă și de lupte, în care am împărtășit cu voi momente grele și vremuri glorioase. Armata este acum oțelită, iar instrucția sa este întemeiată în mod statornic.

Sunt convins că, la ora primejdiei, țara se va putea sprijini cu încredere pe vitejia voastră. Nu uitați, că ea vă încredințează onoarea ei. Urmați a munci mereu, fără preget, spre a păstra neatins ceea ce am câștigat cu atâta rîvnă.

Cu mândrie și cu toată căldura inimei Mele, vă urez un an spornic«.

Dat în București, 1 Ianuarie 1907.

Carol.

Spicuiri din desbaterile dietale.

De azi încolo vom da sub această rubrică regulat cetitorilor noștri o icoană despre tot ce se petrece și se vorbește în corpurile legiuitoare ungare și-i vom ținea în curent cu deosebire despre pașii și vorbirile deputaților naționaliști, cari ne interesează mai de aproape.

Pentru astăzi vom da numai o schiță fugitivă a unor momente mai marcante din discusiunea asupra budgetului ministerului de culte și instrucțiune publică ce se continuă acum după vacanțele de sărbători.

In ședința dela 11 Ianuarie st. n. a luat cuvântul deputatul naționalist slovac **Mateiu Bella** și a vorbit mai întâi în cestiunea dot[ațiun]i confesiunilor protestante apoi în ce[stiune]a regulărei sau întregirei salariilor [înv]ătorești. A accentuat mai cu samă [deo]sebirea ce o face ministru între învățătorii dela școalele de stat și dela cele confesionale, pe când ar trebui să-i tracteze pe picior egal, fiind vorba de a fi ajutați din visteria statului, care este comună a tuturor. Il critică aspru că e vorba tot de cultură și de educația poporului, dar în realitate scopul principal rămâne maghiarisarea. Ministrul Apponyi vrea să îndoape pe Slovaci și pe Români cu cultură prin școale de stat și nu vede că în Alföld-ul maghiar 340 mii sunt analfabeți. Printre poporul slovac se află, zice Bella, și acum cu 4% mai puțini analfabeți decât în ținuturile curat maghiare. Poftească dar ministru ai îndopa pe aceștia mai întâi cu cultură maghiară.

A mai zis Bella că Apponyi face atârnătoare întregirea salariilor învățătorilor confesionali de niște astfel de condițiuni cari sunt de natură teroristă, așa că umblă să ne aducă în conflict cu sentimentele noastre morale, încât ajutorul pare în asemeni împrejurări nu ca o binefacere ci ca un atac sau amenințare.

Ministrul **Apponyi** s'a ridicat să facă o declarație în fața acestei afirmări a deputatului slovac. El zise:

»Guvernul e hotărît nu numai de a nu încuviința o sporire de leafă acelora, cari ar resimți-o ca o greutate morală neînvingibilă de a educa tinerimea lor încredințată, așa ca să devină cetățeni buni maghiari și de a deștepta în ei conștiința de cetățeni maghiari, *ci se va retrage în genere posibilitatea de a-și continua activitatea lor ca învățători*". (Viue aprobări și aplause).

»N'am intențiunea — zice mai departe — de a face imposibilă instrucțiunea în limba maternă, dar este tocmai în interesul milioanelor de popor și e și posibil din acel punct de vedere, ca pentru fie-care cetățean ungar să aibă valoare sentința, că **Maghiarul e domn** în această țară«. (Aprobări și aplause vii, sgomot pe băncile naționaliste).

Ugron Gabor: Cărați-vă în România! Duceți-vă în Rusia! Acolo vă vor învăța minte«! (Sgomot. Prezidentul sună)

Contele Apponyi, ministru de culte: »Voiu să dau posibilitatea conform unor bune principii pedagogice, pentru ca fiecare să se poată bucura în țară de toate drepturile nu numai pe hârtie, ci și de fapt figurând în viața politică.

Brediceanu: »Să poată și validita drepturile!« (Mare sgomot. Presidentul sună).

Contele Apponyi ministru de culte: »Căci e scopul meu ca să se poată vali[dita] în patria aceasta și milioanele conce[tă]țenilor mei nemaghiari, dar nu ... numai în numele lor aceia, cari ... surpează representarea lor ca ... giu!« (Aprobări vii îndelungate ...

*

In ședința dela 12 Ianuar... marcat deputatul naționalist ... **Stefan Petrovici** printr'un dis... lung ce l'a introdus protestând ... acuzărilor, că deputații naționali... conduși de ură contra națiunei... A criticat și el aspru deosebirile ... între învățătorii de stat și confe... a accentuat că datoria statului a ...

— Plăcută și curată e plăcerea formelor și a colorilor, cari desfătează vederea. Frumseța lor înalță închipuirea către ființe mai nobile și mai desăvârșite decât acelea, cari trăiesc pe planeta voastră. Dar sunt frumsețe și plăceri mai înălțătoare decât acestea.

— Eu — zise cucul — n'am pene frumoase și cântecul meu e monoton. Insă eu viu cu primăvara din țările, unde înfloresc portocalii, și când vestesc oamenilor această epocă de sărbătoare a naturei, ei stau în loc și mă ascultă cu multă plăcere. Eu sunt pentru ei vestitorul bucuriei. Ginerii îmi cer. să le spun, când își vor vedea cu ochii visul inimii lor; bătrânii câți ani mai au de trăit? Și sunt plini de bucurie, când le vestesc unora o viață lungă, iar altora apropiatul termin al fericirei lor.

— Frumos este darul profeției, — răspunse zeița.

— Însă nu e și tot atât de binefăcător. Cum ar mai putea trăi bieții oameni, când ar cunoaște relele ce-i așteaptă și ar ș[ti] cu siguranță ora morții lor, care mulți [î]i o socotesc, foarte greșit, ca cel mai mare rău. Pentru aceea Joe le-a acoperit viitorul cu un văl nepătruns; și prevederea lui le e folositoare numai întru cât o pot câștiga prin agerimea minții lor. Acesta e singurul dar îngăduit de Ursită de a cunoaște viitorul.

Mai rămăsese privighetoarea, care se sfiia să se apropie.

— Vino, iubitoare a melodiei, vino mai aproape și ne spune și tu, ce știi?

— Eu nu știu decât să cânt, bună și adorată Zoe. Când văd că vine luminoasa primăvară și revarsă din cerul azuriu bogățiile și frumusețele sale pe pământ, eu cânt minunatele ei daruri. Când văd toamna întristarea și jalea pe fața naturii, eu înțeleg tainica ei durere și suspin împreună cu dânsa. Când cruzimea vre-unui om mă desparte de iubiții mei puișori și mă duce în robie, eu iarăși cânt în închisoarea mea și prin suspine doioase îmi ușurez greul inimei. Cântecul e singurul meu bine. Și simțesc o nespusă mângăiere, când văd că și între oameni sunt ființe miloase, cari înțeleg și simt suferințele mele. Adeseori văd figuri omenești oprindu-se din drum și uitând trebile și grijile lor, ca să asculte cântecul meu. Și când încetez de a cânta, pare că-i văd deșteptându-se cu părere de rău dintr'un vis plăcut.

— Acesta e cel mai mare bine, ce un muritor poate face semenilor, — zise zeița. — Al tău va fi premiul, modestă păsărică. Numele tău va figura ca un simbol al cântării și poeziei, și tu vei fi pretutindeni cea mai iubită și mai admirată între surorile tale.

* *

A ridica pe om din cercul îngust al vieții sale de toate zilele, a-l face să se uite pe sine, să uite mica și efemera sa individualitate cu grijile și patimile ei, smulgându-l din lanțul nesfârșit al fenomenelor și valurilor lumei materiale, din care el este o neînsemnată verigă, — este a deștepta în el simțul divinității și al nemuririi, și a-l face părtaș vieții eterne. Acesta e rolul artelor și în prima linie, al muzicei. Pentru acea cântăreții sunt atât de iubiți la toate popoarele. Și după-ce au încetat de a cânta, numele lor se pomenește cu drag într'un lung șir de generațiuni ale urmașilor.

M. Străjan.

finţeze în toate comunele şcoale a căror limbă de propunere să fie aceea pe care o vorbeşte majoritatea locuitorilor. A combătut părerea că ar trebui să ştie omul ungureşte ca să poată trăi în Ungaria şi a respins continuele afirmări stupide, că iubirea de patrie ar fi ceva deosebit, ce numai Maghiarul şi cel ce e trup şi suflet cu el ar putea-o nutri.

In fine se îndreaptă în contra ministrului de interne, pe care-l acuză că prin declararea sa că va urmări fără milă pe agitatorî, a mărturisit prigonirea naţionalităţilor din partea stăpânirei.

Situaţia financiară şi economică a României.

(Interview cu d-l Take Ionescu.)

»*Berliner Tageblatt*« publică următorul interview, pe care unul dintre colaboratorii săi l'a avut cu ministrul de finance român d-l *Take Ionescu* cu privire la situaţia financiară şi economică a României:

— Permiteţi-mi mai întâi, a început d-l Take Ionescu, să vă asigur că şederea mea în Berlin nu are nici un scop politic sau financiar. Renta noastră de 4 la sută, faţă de situaţia prezentă a târgului de bani şi împrumuturi, nu poate fi convertită, iar renta de 5 la sută nu va putea fi schimbată înainte de şase ani din cauza garanţiilor date. Am venit în prezent în Berlin, ca să-mi petrec sărbătorile Crăciunului într'un mod plăcut.

In ce priveşte *starea financiară a României pot să vă asigur că este cu totul strălucită.* De vre-o câteva decenii ambele partide, cari s'au succedat la cârma statului român, au lucrat ca să întărească finanţele ţărei pe o bază solidă.

Conservatorii au avut grije mai întâi ca impozitele şi prin urmare venitul statului să se mărească şi liberalii au făcut cele mai mari economii în toate ramurile administraţiei. Unele dintre economiile obţinute erau în adevăr necesare, dar nu puteau să aibă decât un caracter trecător cum de exemplu budgetul armatei. Altele s'au dovedit ca putând să mai fie aplicate. Totala activitate a ambelor partide adverse a avut însă ca rezultat legea votată de parlament la 1 Aprilie al acestui an, prin care s'au micşorat impozitele cu cinci milioane lei.

Budgetul nostru pentru 1905/1906 a dat un *excedent de 45 milioane lei*, cel pentru 1906/1907 un excedent de 50 milioane lei. Din 1901/1902 totalul excedentelor ce s'au perindat în acest interval a fost de 140 milioane lei.

Venitul statului pe 1905/1906 a fost de 279 milioane lei, cel pe 1906/1907 de 290 milioane lei şi sperăm că dacă vom avea tot o recoltă agricolă bună, în scurt timp venitul va ajunge până la 300 milioane şi se va menţine la această sumă.

Scumpirea cea mare a traiului face necesară o sporire a salariilor funcţionarilor: pe de altă parte pe 1907/1908 se vor adăoga 5 milioane pentru budgetul armatei şi mai înainte de ori-ce este absolut necesar să se sporească cheltuielile pentru învăţământul public.

Cauza sporirei ultimului punct nu este alta decât sporirea populaţiunei româneşti.

Populaţiuuea României creşte pe fiecare an cu 80—100,000 suflete. Odată cu aceasta creste însă şi buna stare a ţărei. Poziţiunea economică a României se întemeiază mai ales pe agricultura ei.

România va fi şi de acum înainte o ţară agrară. In prezent avem însă şi industria petrolului, căreia România îi datoreşte o parte din prosperitatea sa.

Noi credem că *producţiunea petrolului românesc* va întrece în curând pe aceea a petrolului din Galiţia. Industria petrolului românesc se găseşte mai ales în părţile dureroase, acolo se găsesc izvoare încă necantate, astfel că timpul nu e depărtat ...)ducţiunea petrolului se va mări şi ... t.

... parte din acele coline aparţin sta... e le are din 1860, când s'au se... averile mânastireşti. Afară de ... le statului s'au mai vândut ţăra... -o 2 mil. de hectare. Aceste te... ri se află în posesiunea statului, ... cat până acum nici un rol în pro... petrolului. Deoarece însă acele ... după cum v'am spus, sunt bogate ... e de petrol, statul a pus de câtva ... condiţiuni pentru producţiunea pe... de pe terenurile sale şi a modi... cipiile concesiunei.

... a în chestiune este în vigoare ... an; viitorul ne va mai învăţa, cum se va mai putea spori venitul de pe aceste terenuri petrolifere.

Celelalte terenuri petrolifere fac parte din proprietatea privată. In ce priveşte aceste terenuri, pirncipiul nostru juridic este că proprietarul suprafeţei terenului este şi proprietarul petrolului ce se va găsi ascuns în el. Una din dificultăţile ce întâmpină industria petrolului este parcelarea prea mare a terenurilor agricole.

Aici a trebuit să intervină legiferarea pentru a stabili hotărniciile şi pentru a da un mai mare impuls.

*

In industria petroliferă *capitalul german al exploatărilor petrolifere* a avut un rol de mare însemnătate. Societatea de frunte în această industrie, »Steaua Română« e de multă vreme sub influinţa băncei »Deutsche Bank.«

Acelaş lucru e şi cu »Discontogesellschaft« şi cu grupa »Dresdner Bank-Schaaffhausenscher Bankverein«. Prin banca cea diu urmă a apărut în România societatea internaţională de sondaj (Internationale Bohrgesellschaft) care va întreprinde acum şi sondările societăţilor străine. Prin aceasta ar fi nimerit că întreprinderile petrolifere mai mici să capete o înlesnire mai mare.

O nouă legătură între capitalul german şi economia naţională română s'ar putea orândui pe tărâmul navigaţiunei. Aici societatea »Norddeutscher Lloyd« a desfăşurat o rodnică activitate. In ultimul timp societatea aceasta a fost în directă legătură cu statul român.

Statul român a creat o linie Constanţa Alexandria, pentru a căreia exploatare a încheiat o convenţie cu societatea Lloyd, care face o întinsă propagandă pentru această linie pe care circulă 5 vapoare între România şi Egipt. Vapoarele româneşti sunt utilizate special pentru exportul tăinei şi lemnului românesc.

Relaţiile economice şi financiare între Germania şi România au fost totdeauna pentru ambele părţi foarte rodnice.

Fiţi asiguraţi — termină ministrul de finanţe al României — că am privit şi vom privi pururea eu ochi buni colaborarea Germanilor la dezvoltarea exploatărei bogăţiilor ţărei noastre. Prin persoana regelui nostru am învăţat să preţuim destoinicia germană în munca de toate zilele şi ne bucurăm că stăm în bune şi strânse relaţiuni cu Germania şi pe tărâmul economic.

Situaţia în Persia. O telegramă din Teheran anunţă că noul şah al Persiei va numi ca prim-ministru pe Amin fostul ministru, cunoscut ca un desăvârşit savant şi om cu idei liberale.

In împrejurimile Teheranului se observă oarecare agitaţie şi elementele jefuitoare se folosesc de această situaţie nedesluşită. Curierul ambasadei engleze a fost oprit în drum şi eliberat abia după-ce s'a dovedit că nu are bani. Bandiţii au încercat să jefuiască şi poşta, dar planul nu ce-a reuşit deoarece poşta a sosit cu câteva oare mai de vreme ca de obiceiu la Teheran. Se aşteaptă cu curiozitate atitudinea ce o va avea noul şah faţă de fratele său mai mare Şoa-esch-Sultana. Şoa era şi el unul din fiii iubiţi ai decedatului şah şi era chiar vorba chiar într'o vreme ca el să fie numit prinţ moştenitor.

Situaţia în Rusia.

»Daily Express« din Londra află din Petersburg că ultimile evenimente au avut o mare înrîurire asupra ţarului. Ţarul este extrem de nervos şi se teme grozav. El iubea foarte mult pe generalul Pavlow şi bazat pe confirmările primului ministru, credea că mişcarea revoluţionară din Rusia e cu totul înăbuşită. In cercurile guvernamentale domneşte mare temere, pentru că poliţia a aflat că teroriştii ar fi condamnat la moarte pe toţi membrii guvernului şi numeroase personagii din Rusia. Mulţi înalţi funcţionari se refugiază, temându-se de urgia mişcărei revoluţionare. Însuşi primul ministru Stolypin e cu totul zdruncinat. El s'ar fi exprimat într'un cerc de amici în următorul mod: »Ştiu bine că nu mai am de trăit decât câteva săptămâni. Nimeni nu poate şti ce va aduce ziua de mâine. Situaţia este desperată şi ca în faţa celor mai întunecoase zile ale revoluţiei ruseşti.«

Corespondentul ziarului »Vossische Zeitung« comunică din Petersburg, că în urma atentatului contra lui Pavlow a avut loc o consfătuire la Zarskoje-Selo. Marele duce Wladimir a reproşat primului ministru Stolypin, că n'a putut linişti decât pe ţar, nu însă toată Rusia. Stolypin a răspuns că în Rusia liniştea a fost restabilită şi că poporul nu aprobă pe terorişti, căci în acest caz teroriştii n'ar avea nevoe să mai facă atentate. Marii duci, cari au luat parte la consfătuire, n'au împărtăşit părerile lui Stolypin, dar evitând propuneri cari ar fi putut deveni mai periculoase, consfătuirea a rămas fără rezultat.

ŞTIRILE ZILEI.

— 2 (15) Ianuarie.

Pentru masa studenţilor români din Braşov au mai contribuit d-na văduvă Aneta *Zěhan* n. Popp în memoria regretatului ei soţ Vasile Zěhan 20 cor., oaspeţii dela masa d-lui Gheorghe Şerban, d-l Morariu, cu sfârşitul anului 1906 12 cor. Dela clubul »Krügel heraus« 10 cor.

In loc de A. n. f. d-l Dr. Emil Dan advocat în Braşov 5 cor.; Ioan Gligore, not. cerc. în Veneţia de jos 4 cor., Dr. Aurel Halic, medic, Lipova, 4 cor. D-l medic colonel i. p. Dr. I. Popp 10 cor. şi d-l Teodor Medan şi soţia Emilia din Capolnoc-Mănăştur 10 cor.

Primească marinimoşii donatori cele mai călduroase mulţumiri. *Direcţiunea gimn. gr. or. român.*

Numire. Episcopul de Gherla a numit pe d-l Gerasim *Domide*, administrator protopopesc în Bistriţa, protopop.

Logodnă. D-l Dr. Nicolae *Zigre* s'a fidanţat în 6 Ianuarie st. n. cu d-şoara Lucia *Plopu*, fiica d-lui Dr. George Plopu, jude de tablă, ordinat la Curia în Budapesta. Felicitările noastre.

Sensaţionala falsificare de poliţe din Budapesta. In afacerea falsificărei de poliţe pe numele ministrului de honvezi Jekelfalussy, poliţia din Budapesta a arestat pe d-na G. Gosztonyi născută bar. Pongracz şi pe directorul băncei industriale şi comerciale Stefan Lazar, la care d-na Gosztonyi scomptase poliţele. La interogatorul ce i-s'a luat, d-na Gosztonyi a recunoscut că a falsificat poliţele la îndemnul lui Lazar. D-na Gosztonyi a mai depus, că cu câteva luni înainte tot la îndemnul lui St. Lazar a falsificat o poliţă de 10.000 cor. Atunci însă familia a scăpat-o de pedeapsă, achitând suma. Cazul acesta a produs pretutindeni mare sensaţie.

Dr. A. Crăciunescu — vara în Băile Erculane l. Mehadia — reîntorcându-se din călătoria de studii, va continua în decursul sezonului de iarnă (Ianuarie—Mai) pracsa medicală în *Abbazia.* Vila Hercules.

Serata Cabaret. Reuniunea femeilor izraelite din loc a aranjat Duminecă o bine reuşită serată în sala »Redoutei«, unde s'au executat cu deplin succes mai multe părţi din operele »Robert der Teufel«. şi »Lucreţia Borgia«. Dintre cântăreţele cari şi-au dat concursul la această serată, amintim pe d-şoara *Schreiber*, cunoscuta cântăreaţă din România şi elevă a D-lui profesor M. Cohen, care prin vocea sa puternică şi plăcută a procurat publicului present momente de înaltă plăcere. D-şoara Schreiber a fost mult aplaudată.

Terorismul în Rusia. Secţiunea partidului socialist revoluţionar din Siberia a făcut cunoscut, că guvernatorul din Omsk, generalul Lidivinow, ar fi fost ucis în urma sentinţei revoluţionarilor.

Ziarul »Rietsch« comunică că, teroriştii au condamnat la moarte pe contele Witte, însărcinând doi inşi cu executarea condamnărei. Contelui Witte i-s'au arătat fotografiile acestor doi oameni, şi el a declarat că i-a zărit deja pe lângă locuinţa lui.

Condamnarea escrocului Strasnoff. Sâmbătă a avut loc în Agram procesul cunoscutului escroc Straşnoff, care dându-se drept Berger de Waldenek, secretar de stat vienez, a escrocat pe episcopul din localitate, pe şeful partidului Starcevician, dr. Iosif Frank şi pe mai mulţi membrii ai clerului superior. Strasnoff a fost condamnat la 5 ani.

Prăbuşirea unei biserici. In villa Ablate în apropiere de Palermo, s'a prăbuşit o biserică. Patruzeci persoane au fost îngropate. Până acum s'au scos de sub ruine doi morţi şi 12 gravi răniţi.

Maiorul Dreyfus atacat pe stradă. Faimosul maior Dreyfus a fost atacat Sâmbătă pe stradă şi zvârlit la pământ în St. Denis. Agresorii i-au zmuls de pe haină crucea legiunei de onoare.

Vulcanul Stromboli în activitate. Din Neapole se anunţă că vulcanul de pe insula Stromboli se află din nou în activitate. El zvârle mase enorme de cenuşă, în zgomote asurzitoare. ... cutremure de pământ.

Prăbuşirea unei ... New-York se anunţă c... dela Mont Gomery, în ... avut loc o înfiorătoare ... persoane au fost îngro... prăbuşirea unui bloc e... Numărul victimelor nu ... încă, de oarece trupele ... tru salvarea lor, n'au re... părteze zidul ce-l despart... Se speră însă că parte su...

NECROLOG. Subscrişii ... de durere anunţăm trecere... neuitatului soţ, tată, moş, f... verendisimul domn Gavrila ... careţi, archidiacon onorar, ... torial, esaminator prosinod... districtului Eriu. licenţiat î... paroch în Sanislău, care în ... un morb îndelungat şi greu ... ss. sacramente ale muribunzi... 68 lea al vieţii şi 42-lea al pre... sătoriei, conducând parochia ... în 30 anî, a răposat în Domn... mântarea scumpului defunct se ... în 14 l. c. n. la oara 1. d. m. S... 12 Ianuarie n. 1907. Elena Lazar ... careţi n. Thoma ca soţie. Vetu... de Purcareţî, Carolina Pataky n. ... Purcareţî, Gavril Lazar de Purcar... şi fiu. Iosif Pataky, preot, ca gin... Pataky, ca nepoată. Veronca Mil... zar de Purcareţî, ca sora. Victo... Ioan Milan, ca afin.

— Iuliu Poruţiu şi soţia n. ... rátsonyi ca părinţî, Iuliu, Catinca ... ca frate şi surorî, văd. Pálffy T... n. Iuliana Karátsonyi ca mătuşe, ... Poruţiu ca unchiŭ, văd. Anna F... Poruţiu, Ioana Petran n. Poruţiu c... tuşî, în numele lor şi altor mulţî co... genî, cu durere anunţă că **Olga** ... **Poruţiu**, după grele suferinţe, a de... în 12 Ianuarie n. a. m. la 10 oare în ... de 30 anî. Rămăşiţele pământeştî s... aşeza spre repaus etern în 14 Ianua... la 2 oare p. m. în cimiteriul gr. ca... rastasul se va celebra Miercurî în 16 n. a. c. oarele 9 a. m. în biserica gr. din loc. Almaşul-mare, 12 Ianurie 1907.

Bibliografie.

Escelenta revistă literară „Sămănătorul" a apărut de Crăciun într'o ester... siune de 50 paginî cu un material foar... bogat şi preţios:

Sumarul n-rului 52 este următoru... G. Coşbuc: Colindătorî (poesie). Redacţia: După cincî anî. O. Carp: Pe câmp (poesi... St. O. Iosif: Cântec de leagăn. A. Stav... In răsărit (poesie). I. Drag: Cântece di... Ardeal. D. Anghel: Cum cântă marea (poesie). Adriana Gheorghiu-Buzoianu: Fantazie (poezie). G. M. Murgoci: Partea ştiinţifică a »Sămănătorului«. G. Tutoveanu: Şi plopii (sonet). Tudora Creţescu: Să-mî cânţî (poesie). Mihail Sadoveanu: O umbră (povestire de Crăciun). M. Paleologu: Iluzii (poesie). Ioan Drăgănescu: Tu dormî (poesie). C. Sp. Hasnaş: Sonet. l. M. Zatlokiewicz: Din călătoria prin Bucovina şi Moldova a păr. Anton Wasniewskî. E. Furtună: Prietenii (poem). N. Dunăreanu: Note. Alex. Gh. Doinaru: Jean din Brusturenî III (poem satiric). I. Botenî: Din dragoste (nuvelă). Mugur (Bucovina): Din ţara fagilor (poesie). I. Scurtu: O cronică bogată. In supliment: Priveliştî de pe valea Bistriţei

A apărut Nr. 10 (Decemvrie) al revistei »**Viaţa Românească**«. Directori: *C. Stere* şi *P. Bujor.* Apare în *Iaşi*, odată pe lună pe aproximativ 150 de pagini Publică interesante şi variate articole din toate părţile românimii. Abonamentul 15 coroane.

ULTIME STIRI.

Budapesta. 15 Ianuarie. In clubul kossuthiştilor a declarat Kossuth, că din actele oficiale rezultă nevinovăţia şi corectitatea procederei lui Polonyi în afacerea Geschwindt.

Paris. 15 Ianuarie. Din hârtiile confiscate în palatul nunţiaturei rezultă, că corespondenţa vaticanului cu nunciatura s'a estins şi asupra afacerilor politice interne ale Franciei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

..ca Națională a României.

Situațiune sumară.

		1906 16 Decembre.	23 Decembre.
	Activ		
	..946985 Reser. metal. aur 83014377 / 125000 „ Trate aur 34830000	118.311,783	117.844,377
	..gint și diverse monede	728,645	726,990
	..ortofoliu Român și străin. . . .	88.606,874	76.585,730
	..mpr. contra efec. publice 10063300 / „ „ „ în cont-corent 21945926	31.184,242	32.009,226
	Fondurĭ publice	11.999,979	11.999,804
	Efectele fondului de reservă . . .	14.720 335	14.648,510
	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	2.899,824	2 895,324
	Imobile	5.823,666	5.854,972
	Mobilier și Mașinĭ de Imprimerie .	602,004	611,832
	Cheltueli de Administrațiune . . .	902,679	899,939
	Depozite libere	82.737,875	83.321,800
	„ „ & provizorii . . .	373,500	346 500
	Compturĭ-corente	—	6.208,484
14	Compturĭ de valorĭ	21.852 432	23.817,120
96		380.743,838	377.770,608
	Pasiv		
000	Capital	12.000,000	12.000,000
153	Fond de rezervă	21.628,098	21.708,888
808	Fondul amortis. imob. și material .	3 275,468	3.288,012
320	Bilete de Bancă în circulațiune . .	254.650 970	253.521,010
783	Profiturĭ și perderĭ	1.646,498	1.646,498
,692	Dobânzĭ și beneficii diverse . . .	1.860,511	1.937,900
740	Depozite de retras	82.737,875	83.321,800
	„ „ „ & provizorii . .	373,500	346,500
	Compturi curente	2.570.918	—
7,496	Scomptul 5%	380.743.838	377.770,608

* Dobânda 5%.

Cărți de rugăciunĭ.

Cărți de rugăciunĭ întocmite de ..otopresbiterul Calistrat *Coca*, cu ..obarea Consistoriului Archiepisco..o ortrodox oriental din Cernăuțĭ ..indĕnd diferite rugăciunĭ: rugă..unea de séră, către d-l nostru Isus ..hristos, îngerul păzitor cântarea de ..udă pentru sfânta Născĕtóre. Rugăciunile în ḑilele de peste sĕptĕmână. Liturgia de Duminecă. Acatistul buneivestirĭ. Canóne. Rugăciunĭ de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din sĕptĕmâna luminată. Rugăciunile din ḑiua Nascerei Domnului. Rugăciunĭ de cuprins felurit etc.

Tóte aceste cărțĭ sunt în diferite legăturĭ de la cele mai simple până la cele mai luxóse. Tóte însĕ sunt fórte frumóse și elegante. Prețul lor e felurit. In pânză négra, cu cruce de aur — 75—78 cr. ceva mai marĭ cu 90 cr., 1 fl. 28 cr., 2 fl. 40 cr. Mai garnisite și cu florĭ 2 fl. 50 cr Mai departe de tot luxóse, carĭ se pot face și ca dar de Crăciun în preț de: 2 fl. 60 cr., 2 fl. 90, 3 fl. 70, 4 fl. 40, 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumsețăneîntrecută.

Versurile nascerei Domnului nostru Isus Christos, . . . —.12.

Visul Născĕtórei de D-ḑeu —.12.

Sonorul séu frumos rĕsunătórele plânso-cânturĭ la mormêntul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu, ... 24.—.

Epistolie a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis'o Dumneḑeu din ceriu, ... —.24

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Ianuarie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%.	114 55
Renta de coróne ung. 4% . . .	96 10
Impr. căĭ. fer. ung. în aur 3½% .	84 95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	96 25
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	96.10
Impr. ung. cu premiĭ	203.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	154.25
Renta de hârtie austr. 4²/₁₀ . . .	99.25
Renta de argint austr. 4²/₁₀ . . .	99 20
Renta de aur austr. 4%	117 35
Renta de corône austr. 4% . . .	99.35
Bonurĭ rurale ungare 3½% . . .	89.70
Losurĭ din 1860	157 10
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit	1777.—
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit	837 75
Acțiĭ de-ale Băncei austro-ung. .	690.25
Napoleondorĭ.	19 10
Mărcĭ imperiale germane . . .	117 57½
London vista	240.98½
Paris vista.	95.57½
Note italiene	95.60

Cursul pieței Brașov

Din 15 Ianuarie n. 1907.

Bancnote rom.	Cmp.	18.86	Vênd.	18 94
Argint român	„	18.80	„	18.84
Napoleondori.	„	19.06	„	19 10
Galbeni	„	11.20	„	11.45
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117 30
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albine 5%		101.—	„	102.
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	2.55

AVIS!

Constructorii de trăsuri și căruțe din Brașov roagă On. public ca după ce **Materialul** de lemnărie, de pielărie s'au scumpit dela 50—60 procente, ferul brut cu 25%, timpul de lucru la lucrători mai scurt și plata mai mare, urcarea prețurilor la fabricatele noastre să nu le privească fără temeiu.

Cu toată stima
Asociațiunea Constructorilor de trăsuri și căruțe din Brașov.

2686,3—3.

CONVOCARE.

Toți **membrii reuniunii de înmormântare din Zĕrnești**, să convoacă conform §. 11, 14 și 18 din statute la

a 5-a adunare generală,

ce să va ținea la *14 (27) Ianuarie 1907* la 10 oare a. m. în localul destinat spre aceasta și cu scop de a revizuì socotelile anuale.

Zĕrnești, în 11 Ian. 1907.

Garoiu, director. (2695,1—1.) **Sperchez,** secretar.

Anunț.

Pentru darea în întreprindere a **reparărei cuartirelor preoțești** de sub Nr. 49 și Nr. 51 din Strada Prundului Brassó (Brașov-Scheiu) se va ținea la *14 Ianuarie 1907 st v. oarele 10½ a. m.* licitație publică în sala de ședințe a Comitetului parochial dela Biserica Sf. Neculae din Brassó (Brașov-Scheiu), la care vor fi admise numai oferte scrise închise.

Oferte primește numai d-l Epitrop-econom Andrei Lupan sen. (Str. Ecaterinei, Scheiu) până la 13 Ian. 1907 st. v. orale 5 p. m. dela care să pot lua toate informațiunile de lipsă, atât asupra lucrărilor de esecutat, cât și asupra condițiilor de ofert și contract.

Brassó (Brașov), în 27 Dec. 1907.

Comitetul parochial al Bisericei române ort. res. dela Sf. Nicolae în Brassó (Brașov):

Dr. V Saftu, president. **I. Priscu,** secrerar.

(2698,1—3.)

Vênzător

tânăr, abil și sârguincios, cunoscător al limbelor țărei **găsește angajament** la Depositul de coloniale și ferărie Cornelius Isacu, Sebeșul-Săsesc. Să recer oferte în scris însoțite de fotografie și referințe arătând pretențiunile. (2694,1—3.)

Pene de gâscă

ieftine,
pentru umplut perinĭ,
din Boemia.

5 Kilo nou curățite Cor. 9·60, mai bune Cor. 12.—, **fulgi** albĭ Cor. 18—24, **fulgĭ** ca zăpada Cor. 30—36. Se trimite **franco** cu rambursă. Se primește îndărăt séu se schimbă ce nu convine cu rebonificarea portului postal.

BENEDICKT SACHSEL, Lobes 357
Post Pilsen, 11—5, Böhmen.

Premii

de concurență pentru

Adrese

O casă mare comercială de mărfuri de export, are trebuință pentru trimiterea de prețuri curente, adrese de persoane capabile de a face cumpărări, ca **Rentieri, Proprietari de case, de moșii, arândași, funcționari de stat, funcționari particulari, Profesori** etc. **Adrese de comercianți și firme carĭ sunt deja în cărțĭ cu adrese, sunt eschise.**

Subscrisul Birou de anunțuri, care este însărcinat cu executarea aceasta, deschide prin aceasta următoarele premii de concurență.

Premiul I.:
Un ciasornic de aur veritabil, pentru care va trimite adrese mai multe.

Premiul II.:
Un ciasornic spleudid de argint cu lanț, primește acela care va trimite adrese în număr ca al doilea.

Premiul III.:
Un tacâm pentru 6 persoane, care va trimite adrese în număr ca al 3-lea.

Premiul IV.:
O garnitură pentru cafea, de 6 persoane, care va trimite adrese în număr ca al 4-lea.

Premiul V.:
O tască de țigarete foarte frumoasă, care va trimite adrese în număr ca al 5-lea.

Premiul VI.:
Un calimâr admirabil, care va trimite adrese în număr ca al 6-lea.

Cei ce vor trimite 100 sau mai multe adrese bune le dăm cadouri mai mici și mai mari.

Premiile sunt destinate numai pentru adrese din Provincie. Budapest este eschisă. Adrese se pot trimite nu numai din domiciliul concurentului, ci din întregul Comitat.

Ne rugăm ca **până în**

18 a lunei curente

Să fim avisați cu o **carte poștală** din partea celor ce doresc a concura la premii, ca să le putem trimite listele necesare, cari trebuesc întregite.

Numai cari vor trimite adrese pe listele noastre au drept la premii!

Terminul premiilor de concurență espiră cu

31 Ianuarie 1907.

Împărțirea premiilor se face în 1 Martie 1907, și se vor trimite imediat.

Expediția de anunțuri:

JULIUS LEOPOLD,
Budapest VII. Erzsébet-Körut 41.

Cruce séu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. **Nu e mijloc secret.**

Vindecă și înviorézá **pe lângă garanție.**

Deosebită atențiune e a se da împrejurăriĭ, că acest aparat vindecă boale vechĭ de 20 anĭ.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețelĭ, țiuiturĭ de ureche, bătaie de inimă, sgârciurĭ de inimă, asmă, auḑul greu, sgârciurĭ de stomac, lipsa poftei de mâncare, receală la mânĭ și la picióre, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, carĭ la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — *In cancelaria mea se află atestate incurse din tóte părțile lumii, carĭ prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine póte examina aceste atestate* Acel pacient. care în decurs de 45 ḑile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că *aparatul meu nu e permis s ĕse confunde cu aparatul „Volta", de ore-ce „Ciasul-Volta"* atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost *oficios oprit*, fiind nefolositor. pe când **aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.** Deja ieftinătatea crucei male electro-magnetice o recomandă indeosebĭ

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburĭ, carĭ nu sunt mai vechĭ de 15 anĭ.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție forte slabă.

Expediție din centru și locul de vendare pentru țeră i streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, **V, Strada VADÁSZ 42 ... E. colțul strada Kálmán.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. **PROMONTOR.**

Se capĕtă pretatindenea.

Representanța generală Ruda & Blechmann Budapest.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.